

СОВЕТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ И НАДЗОР НА РЕВИЗИЈАТА

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА СОВЕТОТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ И
НАДЗОР НА РЕВИЗИЈАТА ЗА 2012 ГОДИНА**

Скопје, Јануари 2013 година

1. Вовед

Заради унапредување и надзор над вршењето на ревизијата, Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии основа Совет за унапредување и надзор на ревизијата, како самостојно и независно регулативно тело, со јавни овластувања утврдени со Законот за ревизија на РМ (Сл. Весник 158/10, 135/11).

Целта на Советот за унапредување и надзор на ревизијата е преку стручни анализи и препораки, советувања и вршење независен јавен надзор на надворешната ревизија, да работи во насока на нејзино унапредување, да го поттикнува придржувањето кон високите професионални стандарди во ревизорската професија, како и да ја зајакне довербата на заинтересираните страни во податоците кои се објавени во финансиските извештаи.

2. Работа и надлежност на Советот за унапредување и надзор на ревизијата

Предмет на надзор во работата на Советот за унапредување и надзор на ревизијата се Институтот за овластени ревизори на Република Македонија, сите друштва за ревизија и овластен ревизор – трговец поединец.

Советот за унапредување и надзор на ревизијата ги врши следниве работи:

- дава насоки на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија за прашања за кои е надлежен согласно со Закон за ревизија,
- дава согласност на Статутот и актите на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија, во врска со контролни и дисциплински постапки,
- врши контрола над Институтот за овластени ревизори на Република Македонија во спроведувањето на контролните и дисциплинските постапки согласно со укажувањата и препораките на Советот за унапредување и надзор на ревизијата,
- дава согласност на годишната програма и годишниот извештај за работа на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија,

- го следи спроведувањето на годишната програма за контрола на квалитет на ревизија на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија,
- ја проверува потребната документација за издавање ревизорски лиценци,
- го проверува извештајот за транспарентност согласно со Законот за ревизија,
- ја следи постапката што ја спроведува Институтот за овластени ревизори на Република Македонија за признавање на квалификација за ревизор стекната во странство,
- по барање на лицето кое ги исполнува условите од Законот за ревизија, Советот за унапредување и надзор на ревизијата издава лиценца за овластен ревизор,
- по предлог на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија, издава лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштвата за ревизија и на овластен ревизор – трговец поединец кои ги исполнуваат условите од Законот за ревизија и
- воспоставува соработка со релевантни меѓународни институции.

Согласно со Законот за ревизија, Советот за унапредување и надзор на ревизијата ги има следниве надлежности:

- Донесување на Статут,
- Донесување Деловник за своја работа, годишна програма, финансиски план и годишен извештај на кои согласност дава Владата на Република Македонија,
- Донесување на Тарифник за издавање лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштва за ревизија, овластен ревизор-трговец поединец и на овластени ревизори на кој согласност дава Владата на Република Македонија,
- Издавање лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштва за ревизија и овластен ревизор – трговец поединец,
- Поттикнување придржување кон високите професионални стандарди во ревизорската професија,
- Следење на примената на одредбите од Законот за ревизија и прописите донесени врз основа на него и врз таа основа давање предлози до министерот за финансии за изготвување соодветни изменувања и дополнување на истите,

- Следење на примената и давање согласност на актите на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија и давање предлози до Институтот на овластени ревизори на Република Македонија за нивно изменување и дополнување,
- Склучување на меморандум за соработка со институции за јавен надзор од други земји ,
- Вршење други работи утврдени со Законот за ревизија и Статутот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата.

3. Состав на Советот за унапредување и надзор на ревизијата

Согласно одредбите од Законот за ревизија, Советот за унапредување и надзор на ревизијата го сочинуваат седум члена кои ги именува Владата на Република Македонија (со мандат од 5 години), заради стручен придонес во работата на ова тело. Претседателот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата го предлага министерот за финансии, а останатите шест члена се по предлог на следните институции: еден претставник од Народна Банка на Република Македонија, еден претставник од Агенцијата за супервизија на осигурувањето, еден претставник од Комисијата за хартии од вредност, еден претставник од големите трговски субјекти (со согласност на трите Стопански Комори на Република Македонија, претставникот е од Стопанска Комора на Северо – Западна Македонија) и двајца овластени ревизори предложени од Институтот на овластени ревизори на Република Македонија.

За претседател на Советот за унапредување и надзор на ревизијата на Република Македонија е назначена Соња Ѓелова – Стојанова, како претставник од Народна Банка на Република Македонија е назначена Фросина Целеска, претставник од Агенција за супервизија на осигурувањето е Наташа Стојкова, претставник од Комисија за хартии од вредност е Славица Илиевска, претставник од големите трговски субјекти (со согласност на трите Стопански Комори на Република Македонија) е Фатмир Битиќи, претставници од Институт за овластени ревизори на Република Македонија се Зорица Божиновска – Лазаревска и Драган Давитков.

4. Активности на Советот за унапредување и надзор на ревизијата во 2012 година

Советот за унапредување и надзор на ревизијата во текот на 2012 година одржа шеснаесет седници.

Првата конститутивна седница на Советот за унапредување и надзор на ревизијата имаше единствена цел, исполнување на задачите согласно Законот за ревизија, Националната стратегија и акциониот план на Република Македонија. Седницата беше во функција на непосредно запознавање на членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата како и дефинирање на приоритетните активности за отпочнување со работа на Советот за унапредување и надзор на ревизијата. Беше заклучено дека изготвувањето и носењето на Статутот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата е приоритетна задача на телото, заради регистрација на Советот за унапредување и надзор на ревизијата во Централниот Регистар на Република Македонија, по што и би се официјализирало започнувањето на работа на Советот за унапредување и надзор на ревизијата.

Статутот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, како прв и основен акт, се донесе и усвои на 13.03.2012 година. По позитивно мислење добиено од Министерството за финансии и Секретаријатот за Законодавство, Владата на Република Македонија на седницата одржана на 03.04.2012 година донесе Одлука за давање согласност на Статутот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата (Сл.Весник бр. 49/2012).

По добиената согласност на Статутот Советот за унапредување и надзор на ревизијата, Централниот Регистар на Република Македонија, изврши упис на Советот за унапредување и надзор на ревизијата во Регистарот на субјекти основани по Закон за едношалтерски систем и за водење на трговски регистар и регистар на други правни лица, со решение за упис на основање од 10.05.2012 година.

4.1. Останати акти на Советот за унапредување и надзор на ревизијата

Заради спроведување и извршување на своите работи кои се предвидени во Законот за ревизија Советот за унапредување и надзор на ревизијата ги донесе: Деловникот за работа на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, Годишната програма за работа на Советот за унапредување и надзор на ревизијата за 2012 година, Тарифникот за издавање лиценца за работа за вршење на работи на ревизија на друштва за ревизија, овластен ревизор – трговец поединец и на овластени ревизори и Финансискиот план на Советот за унапредување и надзор на ревизијата.

За уредување на внатрешната структура во Советот за унапредување и надзор на ревизијата, имаше потреба од донесување на Правилникот за внатрешната организација и работа на Советот за унапредување и надзор на ревизијата и Правилник за систематизација на работни места во Советот за унапредување и надзор на ревизијата.

Советот за унапредување и надзор на ревизијата во своето тековно работење расправаше и го усвои Правилникот за плати, надоместоци на плати и други примања на вработените во Советот за унапредување и надзор на ревизијата. Исто така, беше разгледан и усвоен Тарифникот за издавање лиценца за работа за вршење на работи во ревизијата на друштвата за ревизија, овластен ревизор – трговец поединец и на овластените ревизори. При тоа врз основа на претходно извршени истражувања за висината на износите на лиценците во одредени земји, членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата ги утврдија и износите на надоместоците кои Советот за унапредување и надзор на ревизијата ќе ги наплаќа при лиценцирањето.

Министерството за финансии со допис беше известено за донесувањето на сите предвидени интерни акти на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, исто така со допис му беше образложено дека вработените во стручната служба на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, согласно чл. 19 од Статутот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата ги остваруваат своите права согласно Законот за работни односи, Општиот колективен договор и актите донесени од Советот за унапредување и надзор на ревизијата.

Советот за унапредување и надзор на ревизијата, врз основа на забелешките и укажувањата кои беа дадени од страна на Министерството за финансии за Правилникот за плата, надоместоци на плата и други примања на вработените во Советот за унапредување и надзор на ревизијата, изготви Пречистен текст на Правилникот за плата, надоместоци на плата и други примања на вработените во Советот за унапредување и надзор на ревизијата и истиот со допис го достави до Министерство за финансии.

4.2. Давање согласност на актите на Институт за овластени ревизори на Република Македонија

Советот за унапредување и надзор на ревизијата ги разгледа и усвои: Одлуките за изменување и дополнување на Статутот на Институт за овластени ревизори на Република Македонија од 16.06.2012 година и 23.06.2012 година, со укажување на потреба на правно – техничко подобрување на текстот и корекции на повикувањата. Годишниот извештај за работата на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија за 2011 година Советот за унапредување и надзор на ревизијата го разгледа, усвои и без забелешки даде согласност на истиот.

Исто така, беше разгледана и усвоена Предлог Годишната програма за работа на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија за 2012 година и на истата се даде согласност. На седницата беше разгледана и усвоена Годишната програма за континуирано професионално усовршување за 2012 година, разгледана беше Одлуката за трајно исклучување од членство во Институтот за овластени ревизори на Република Македонија, како и Одлуката за укинување на трајно исклучување од членство во Институтот за овластени ревизори на Република Македонија. По однос на Извештајот за проверките на контролата на квалитет во 2011 година (проверки кои се однесуваат на 2010) се заклучи дека е потребно Институтот за овластени ревизори на Република Македонија да ја достави Годишната програма за контрола на квалитет за 2012 година и да достави информација за тоа што од истата е реализирано.

Во функција на одржување на испитниот циклус предвиден за месец декември 2012 година, Советот за унапредување и надзор на ревизијата ја

разгледа и усвои Предлог Програмата за полагање на испитот за стекнување на звање ревизор и Предлог Правилникот за начинот и постапката на полагање на испитот за стекнување на звањето ревизор. Расправајќи по наведените акти Советот за унапредување и надзор на ревизијата со одредени дополнувања во смисла на ажурирање на истите со литература релевантна за ревизорската професија, даде согласност на програмата за полагање на испитот. Исто така, се даде согласност и на Предлог Правилникот за начинот и постапката на полагање на испитот за стекнување на звањето ревизор, доставен од Институтот на овластени ревизори на Република Македонија. Покрај тоа, согласно со барањата на Законот за ревизијата (член 27), членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата одлучија како претседател на Комисијата за спроведување на испитот за стекнување на звање ревизор во Институтот за овластени ревизори на Република Македонија, да се назначи Претседателот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата Соња Ѓелова – Стојанова.

На претпоследната седница од 2012 година се разгледуваше Правилникот за начинот и постапката на добивање на уверение за ревизор и за издавање на лиценца за работа на друштво за ревизија и за овластен ревизор – трговец поединец, изработен од Институтот за овластени ревизори на Република Македонија. Овој правилник не доби согласност и беше вратен на коригирање на предлагачот, со укажување дека е потребно Правилникот да се усогласи со одредбите на Законот за ревизија, односно да се земат предвид разграничените надлежности на донесувањето на овој акт во делот што е надлежност на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија, а што е на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, бидејќи вториот дел од Правилникот кој се однесува на лиценцирањето е исклучиво надлежност на Советот за унапредување и надзор на ревизијата. Исто така Советот за унапредување и надзор на ревизијата не даде согласност на Правилникот за начинот и постапката на добивање уверение на ревизор за лица кои поседуваат квалификација за ревизор стекната во странство. Истиот го врати на корекција заради преиспитување на предложениот начин и постапка, пред се во делот на доставување на личната изјава на барателот, со укажување на потребата при коригирањето да се имаат во предвид и досегашните Одлуки на Уставниот Суд на Република Македонија по однос на истото. Членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата ги разгледаа и тримесечните извештаи за периодите

јануари – март 2012 година, април – јуни 2012 година и јули – септември 2012 година, при што се запознаа со активностите на телата на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија, со спроведените избори на членовите во истите, како и донесените одлуки и извештаи.

Исто така, во однос на доставените квартални извештаи за работата на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија во кои беа елаборирани активностите на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија и комисиите за дадениот период, Советот за унапредување и надзор на ревизијата ги разгледуваше извештаите и даваше определени препораки, кои би можеле да помогнат за забрзување на активностите. На тој начин Советот за унапредување и надзор на ревизијата индиректно влијаеше на квалитетот на донесените акти, динамиката на преземените активности и приоритетите на донесување и извршување на одредени акти кои се во надлежност на донесување на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија, заради подобрување на квалитетот на финансиските извештаи и унапредување на ревизорската професија во целост.

Членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата ја истакнаа потребата од благовремено доставување на материјалите од Институтот за овластени ревизори на Република Македонија што Советот за унапредување и надзор на ревизијата ги разгледува на седници, пред се кварталните и годишните извештаи за работа на комисиите, како и извештаите за контрола на квалитет на ревизорските извештаи.

4.3 Соработка со релевантни институции во земјата и странство

Значајна активност на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, е иницирањето постапка за изготвување меморандуми за соработка со институциите за јавен надзор на ревизијата од други земји, преку потпишување меморандум за соработка и организирање на средби со претставници од овие институции, заради размена на практични искуства, проблеми и видувања за развојот и институционалното поставување на ревизорската професија.

Покрај соработката со меѓународни институции, во текот на 2012 година Советот за унапредување и надзор на ревизијата иницираше потпишување меморандум за соработка со Народната банка на Република Македонија, Комисијата за хартии од вредност и Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Се очекува оваа активност да биде заокружена во текот на 2013 година.

На покана на членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, во просториите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата се одржа работна средба со претседателот на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија Борислав Атанасовски. Средбата беше заради двонасочно информирање за реализираните активности за 2012 година, како и претстојните планирани активности за 2013 година на двете институции. Претседателот на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија информираше за текот на спроведувањето на испитот за ревизори, во кој за прв пат се имплементира законската можност за полагање на испитот без условот “ претходно работно искуство “.

На 31.06.2012 година и 01.07.2012 година, Претседателот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата присуствуваше на Министерската конференција REPARIS која се одржа во Виена – Австрија и учествуваше на работилница на тема Финансиско известување и ревизија.

Претседателот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата Соња Ѓелова–Стојанова и членот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата Драган Давитков одржаа средба со Претставникот на Светска Банка Liam Coughlan. На оваа средба се дискутираше за начинот на функционирање на Советот за унапредување и надзор на ревизијата во Република Македонија и за неговата организациона структура. Од страна на претседателот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, беше побарана финансиска и техничка поддршка од Светска Банка. Liam Coughlan даде позитивен одговор дека ќе помогне во начинот и постапката за добивање на техничка помош.

4.4. Други активности на Советот за унапредување и надзор на ревизијата

По однос на доставениот предлог на Законот за изменување и дополнување на Законот за ревизија од страна на Министерството за финансии, членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата имаа конкретни предлози, забелешки и сугестии по текстот, коишто ги доставија до Министерството за финансии.

На четиринаесеттата седница одржана на 16.11.2012 година, Советот за унапредување и надзор на ревизијата беше информиран за преземањето на еден вработен од Министерство за Финансии, на работно место Раководител на стручни служби, по што започна основањето на стручната служба на Советот за унапредување и надзор на ревизијата.

На истата седница, во функција на изготвување на Годишниот извештај за работа на Советот за унапредување и надзор на ревизијата за 2012 година, членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата направија детално анализирање на сработеното согласно Годишната Програма на Советот за унапредување и надзор на ревизијата. Притоа посебен акцент дадоа на реализацијата на Годишната Програма и приоритетните активности за реализација на истата до крајот на годината.

Членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата разгледувајќи ја Годишната Програмата за работа на Советот за унапредување и надзор на ревизијата за 2012 година, заклучија дека најголемиот дел од истата се реализирани. По една од обврските за 2012 година поврзана со изрекување мерки врз основа на мерките изречени од Институтот за овластени ревизори на Република Македонија поради повреда на Меѓународните стандарди за ревизија, актите на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија и Кодексот на етика за професионалните сметководители на IFAC од Годишната програма, Советот за унапредување и надзор на ревизијата немаше никакви активности, затоа што во текот на годината до Советот за унапредување и надзор на ревизијата не е пристигнат ниту еден приговор од лицата на кои Институтот за овластени ревизори на Република Македонија им изрекол мерки. Советот за унапредување и надзор на ревизијата беше запознаен со Одлуката на Институтот за овластени ревизори на Република Македонија за трајно исклучување од членство на за

овластени ревизори на Република Македонија на 27 овластени ревизори заради неплаќање годишна чланарина за период 2006-2008 година и Одлуката за укинување на трајно исклучување од членство на за овластени ревизори на Република Македонија на еден овластен ревизор.

Во текот на 2012 година како нереализирани останаа две активности: “Тарифник за издавање лиценци за работа за вршење на работи на ревизијата на друштвата за ревизија, овластен ревизор – трговец поединец и на овластени ревизори” и “Организирање работилници и средби на релевантни претставници од ревизорската професија во Република Македонија, претставници на ревизорската професија од други земји, како и претставници на други институции кои имаат директен или индиректен интерес за натамошно унапредување на ревизорската професија во Република Македонија, заради размена на практични искуства, проблеми и видувања за развојот и институционалното поставување на ревизорската професија“.

Советот за унапредување и надзор на ревизијата не беше во можност да издава лиценци за работа за вршење на работи на ревизијата на друштвата за ревизија, овластен ревизор – трговец поединец и на овластени ревизори, поради се уште не завршената постапка за добивање согласност за Тарифник за издавање лиценци за работа за вршење на работи на ревизијата на друштвата за ревизија, овластен ревизор – трговец поединец и на овластени ревизори.

По однос на второ споменатата нереализирана активност, членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата констатираа дека главна пречка за спроведување на оваа активност беа недоволните финансиски средства со кои Советот за унапредување и надзор на ревизијата располага.

5. Заклучоци

Имајќи го во предвид фактот дека Советот за унапредување и надзор на ревизијата се основаше и започна со работа во 2012 година, неговите главни приоритети беа насочени кон изготвување и донесување на основните акти и тоа: Статутот на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, Деловникот за работа на Советот за унапредување и надзор на

ревизијата, Финансискиот план на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, Тарифникот за издавање лиценци за работа за вршење на работи на ревизијата на друштвата за ревизија, овластен ревизор – трговец поединец и на овластени ревизори, интерните акти на стручната служба на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, како и следење на работата на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија и разгледување и давање мислење и согласност по неговите акти. По овие почетни активности, во 2013 година, активностите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата ќе бидат насочени кон отпочнување на спроведувањето на процесот на лиценцирање и кон издавањето лиценци за овластен ревизор и за работа за вршење работи на ревизија на друштва за ревизија и на овластените ревизори – трговци поединци.

На седницата одржана на 28.01.2013 година членовите на Советот за унапредување и надзор на ревизијата, го усвоија Годишниот извештај за работа на Советот за унапредување и надзор на ревизијата за 2012 година.

Претседател на
Совет за унапредување и надзор на ревизијата
Соња Ѓелова - Стојанова